

Broederschap omvat Alles en Iedereen

Annie Besant

Annie Besant (1847 - 1933) was internationaal president van de Theosophical Society. Deze tekst komt uit een lezing die zij gaf in Benares, India.

Er kan geen sprake zijn van broederschap voordat je zelf broederlijk bent geworden. Men kan zonder broeders geen broederschap opbouwen, en dat is een zaak voor iedere individuele man en vrouw. Alleen als wij kunnen leren om in het dagelijkse leven op broederlijke wijze te leven, om iedereen om ons heen als broeder te beschouwen – het doet er niet toe of ze nu ouder, van gelijk niveau of jonger zijn, wij hebben immers betrekkingen met hen en daarom verantwoordelijkheden en verplichtingen naar hen toe – alleen wanneer we allemaal op zo'n wijze leven, kunnen we een broederschap vormen. Want plicht is niet een kwestie van contact, zoals teveel mensen denken: 'Hij helpt mij niet, dus waarom zou ik hem dan helpen?' Omdat hij u niet helpt zou u hem juist wél moeten helpen, want zo wijs je hem de weg. Als hij ruw tegen u is, zou u tegenover hem niet ruw moeten zijn, maar zou u hem vriendelijkheid moeten leren door zelf vriendschappelijk te zijn; goedheid is net zo aanstekelijk of besmettelijk als ziektes dat kunnen zijn.

Haat wordt nooit beëindigd door haat; haat stopt door liefde. Toch, vijftiengig eeuwen nadat de Heer Boeddha deze prachtige woorden gesproken heeft, pro-

beren mensen nog altijd om misdaden te genezen door wreedheid, om beledigingen betaald te zetten met slaag. Broederlijk zijn is het edelste dat op aarde bestaat. Als u zich soms diep van binnen bedroefd voelt, als het leven soms zwaar is: u hoeft zelf nooit bedroefd te zijn zolang er nog een gebroken hart gelijmd kan worden; u hoeft zelf niet eenzaam te zijn zolang er mannen, vrouwen en kinderen zijn die uw hulp nodig hebben. Mijn dochter zei eens iets heel moois tegen mij. Het is bekend dat mijn kinderen mij ontnomen werden omdat ik ze niet in het christendom wilde opvoeden. Zij werden mij onthouden zolang ze minderjarig waren, maar op het moment dat ze vrij waren, kwamen ze naar me toe – zowel mijn zoon als mijn dochter. Mijn dochter, die toen pas achttien was, zei op een dag: 'Moeder, ik denk dat ik van u werd weggenomen toen ik klein was, opdat u een moeder kon zijn voor duizenden andere kinderen en daar ben ik blij om'. Nu is dat waar, maar geliefden hoeven u niet ontnomen te worden om een moeder of vader te zijn voor de kinderen om u heen die uw hulp nodig hebben.

Iedereen die minder weet dan uzelf is in werkelijkheid uw kind; iedereen die min-

der macht heeft dan u, iedereen die be-
droefder is dan u zelf bent, is in werke-
lijkheid uw kind. Wat we werkelijk nodig
hebben is dat hart van liefde. Die liefde,
beginnend bij het gezin, breidt zich ver-
der uit tot de gemeenschap, tot het land,
en uiteindelijk tot over de landsgrenzen
heen, tot de hele mensheid. Het hart van
liefde, wat de inwonende god is, klopt in
de geest van ieder van ons en is de kern
van zijn leven. Het is een hart van liefde
dat naar alle kanten uitstroomt, golven
van heilzame genegenheid uitzendend,
reagerend op iedere kreet om hulp,
ervoor zorgend dat men direct de be-
droefden en onderdrukten te hulp snelt.
Als uw zuster onderdrukt zou worden en
zich ellendig voelde, zou u niet slapen
voordat u haar weer naar huis gebracht
had: er zijn overal vrouwen-zusters van
ons, die terneergeslagen, vol ellende
en vertrapt zijn. Zolang dat zo is, kan
geen enkele natie tot ware grootsheid
uitgroeien, noch haar doel vervullen in
de wereld. Bent u bang dat het aanraken
van een onreine u zelf onrein zal maken?
(noot redactie: in India was het kasten-
stelsel nog niet verdwenen) De aanra-
king van liefde kan u nooit onzuiverheid
brengen en evenmin kan er kwaad uit
voortkomen dat u besmet.

Er bestaat een prachtig verhaal dat
verteld werd door Olive Schreiner. Ik
kan het alleen maar vertellen voor zover
ik me het herinner, want het is heel
lang geleden dat ik het gelezen heb.
De hemelpoorten stonden open, velen
drongen naar binnen, en hun kleding
was schitterend en zuiver; er stonden
engelen omheen, allemaal gekleed in
wonderbaarlijke en stralend witte gewa-
den. Er kwam een vrouw binnen, in heel
witte kleren en met schone witte voeten,
en terwijl ze de gouden paden volgde,
riepen de engelen: 'Zie hoe smerig haar
gewaad is met aards slijk en hoe haar
voeten met bloed bespat zijn.' Toen ze
bij de troon van Christus kwam vroeg
hij haar: 'Hoe komt het dat uw gewaad
zo wilt is?' En zij antwoordde: 'Heer, ik
hield het heel wit en schoon op aarde.'

Ik zag een vrouw in de goot liggen en
stapte op haar om mijn kleding wit te
houden. Geen modder besmeurde me,
want ik behoedde mijn voeten ervoor
vuil te worden door op haar lichaam te
gaan staan.' Het gezicht van de Christus
was bedroefd, alle engelen bedekten hun
gelaat met een sluier en de hemelse stad
verdween. De vrouw keerde terug naar
de aarde en zwoegde te midden van de
ellendigen en de armen. Ze dacht geen
moment aan haar kleren of aan haar
voeten; ze was er slechts op bedacht
hen die ellendig en vernederd waren te
helpen. Op een dag zag zij een arme
vrouw van de straat die op de grond
was gevallen en ze hielp haar overeind,
daarbij haar eigen jurk vuil makend. Zij
hield haar stevig vast en bracht haar
naar de poorten van de hemel. Toen ze
naar binnen liep, riepen de engelen: 'Zie
hoe haar gewaden glanzen en hoe haar
voeten overdekt zijn met parels?' en de
Heer Christus vroeg haar: 'Hoe komt het
dat u hier bent, met voeten vol vlekken
en kleding die onzuiver is?' Zij fluister-
de zachtjes: 'Heer, mijn zuster lag in
de modder en ik tilde haar op en bracht
haar naar mijn huis, maar de modder
besmeurde mijn gewaad en haar tranen
vielen op mijn voeten.' Het gezicht van
de Christus was verheugd, haar kleding
straalde hemels licht uit en de engelen
lachten verrukt over de glans van de
parels op haar voeten.

Zuiverheid krijg je namelijk niet door
gebrek aan contact met de onzuiveren,
maar door de liefde die zich voorover
buigt om te redden en te ondersteunen.
Pas wanneer we de ellendigen en de ver-
nederden omarmen met een hart vervuld
van liefde, zullen we de glorie van God
in elke menselijke vorm leren begrijpen
en beseffen dat de liefde die bevrijdt het
kenmerk is van de Redders of Heilanden
van de wereld die, zelf vrij, als enigen de
boeien kunnen verbreken die anderen in
ellende gekluisterd houden.

Uit: *The Theosophist*, juli 2010
Vertaling: Louis Geertman